

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 20. syyskuuta 2019
(OR. en)

11965/1/19
REV 1

RECH 422
COMPET 611
MI 634
IND 226

ILMOITUS

Lähtettäjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Neuvosto

Asia: *Kilpailukykyneuvoston 26. ja 27. syyskuuta 2019 pidettävän istunnon valmistelu*

Taloudellisen perustamme kehittäminen:

a) Visio kestävän kehityksen pitkän aikavälin strategiasta

Puheenjohtajavaltio esittelee

Periaatekeskustelu

Puheenjohtajavaltion selvitys

Taloudellisen perustamme kehittäminen: Visio kestävän kehityksen pitkän aikavälin strategiasta

Periaatekeskustelu

1. Johdanto

Vahva taloudellinen perusta ja kestävä kasvu ovat olennaisen tärkeitä Euroopan vaurauden, työpaikkojen luomisen sekä Euroopan maailmanpoliittisen roolin kannalta. Eurooppa on vuosien mittaan luonut menestyksekkäästi vaurautta ja hyvinvointia teollisuudelle, yrityksille ja kansalaisille. Nykyinen EU:n kasvumalli on kuitenkin muutosten edessä. Niitä tuovat esimerkiksi ilmastonmuutos, kova maailmanlaajuinen kilpailu, teknologioiden nopea kehitys ja muuttuminen sekä sellaisten uusien taitojen tarve, joita sopeutuminen teknologisiin ja yhteiskunnallisiin muutoksiin vaatii.

Euroopalla on hyvät mahdollisuudet tulla johtavaksi globaaliksi toimijaksi näiden muutosten ja kehityskulkujen hallinnassa. Sen vuoksi EU tarvitsee uuden kattavan, kunnianhimoisen ja tulevaisuuteen suuntautuvan kasvuohjelman, joka sisältää tehokkaita keinoja parantaa sen tuottavuutta ja kilpailukykyä maailmanmarkkinoilla ja samalla varmistaa, että talouskasvu on kestävää sekä ympäristön että yhteiskunnan kannalta.

Puheenjohtajavaltio on laatinut kestävän kasvun ohjelmasta selvityksen, jolla vastataan tähän tarpeeseen ja vaatimukseen taloudellisen perustamme vahvistamisesta. Selvityksessä esitetään kestävää kasvua koskeva uusi yhdennetty toimintamalli ja korostetaan, että eri politiikanalojen panokset ja tarkkaan valitut ja hyvin kohdennetut politiikkatoimet ovat tehokkaampia yhdessä ja tuottavat enemmän synergiaa kuin erikseen. On selvää, että onnistunut ja oikeudenmukainen siirtyminen tutkimus- ja innovointivetoiseen ja ilmastoneutraaliin digitaalitalouteen on kaikkien kestävän kasvun politiikkojen yhteinen tavoite. Lisäksi eri politiikkatoimien järkevästi valittu yhdistelmä voisi vastata paremmin kansalaisten oikeutettuihin huolenaiheisiin, jotka koskevat heidän tulevaisuudennäkymiään, työllisyyttään, turvallisuuttaan ja yleensäkin toimeentuloaan.

Puheenjohtajavaltion selvityksen valmistelu on ollut osallistava prosessi, ja jäsenvaltiot ovat esittäneet näkemyksiään monissa eri vaiheissa ja eri foorumeilla, myös poliittisella tasolla. Helsingissä 4. ja 5. heinäkuuta pidetyssä kilpailukykyministerien epävirallisessa kokouksessa ministerit keskustelivat kestävästä kasvusta ja seuraavan komission työohjelman painopisteistä. Selvityksen valmistelua jatkettiin tämän jälkeen neuvoston sisämarkkina-, teollisuus- ja tutkimustyöryhmässä. Kilpailukykyä ja kasvua käsittelevä korkean tason työryhmä on osallistunut näihin keskusteluihin eri politiikan alojen ja ensisijaisten aiheiden näkökulmasta. Valmistelutyön tulokset on otettu huomioon tämän muistion liitteenä olevassa puheenjohtajavaltion selvityksessä.

2. Puheenjohtajavaltion selvityksen tärkeimmät viestit

Selvityksessä määritellään seuraavan komission ohjelman keskeiset poliittiset tavoitteet ja luetellaan toimenpiteitä, joilla ne voidaan toteuttaa. Nämä tavoitteet ja näin ollen selvityksen tärkeimmät viestit ovat seuraavat:

- *toteutetaan oikeudenmukainen siirtyminen kohti ilmastoneutraalia **teollisuutta, valmistusteollisuutta ja palvelualaa**, edistetään Euroopan teollisuuden digitalisoinnin uudistamista ja tasoa sekä kehitetään vahvoja maailmanlaajuisia ja eurooppalaisia teollisuuden arvoketjuja,*
- *vahvistetaan innovointimyönteisiä **sisämarkkinoita**, joilla liiketoimintaympäristö on suotuisampi erityisesti pk-yritysten, kasvuyritysten ja palvelujen kannalta, ja selvitetään, miten yritykset varmistavat, että niiden toiminta on ympäristön kannalta ja sosiaalisesti vastuullista,*
- *edistetään innovointivetoista siirtymää **kunnianhimoisella politiikkayhdistelmällä, jossa**, painotetaan **osaamiseen** tehtäviä investointeja, **tutkimustulosten** omaksumista ja **innovaatioiden** käyttöönottoa ja tunnustetaan tutkimuksen ja innovoinnin merkitys keskeisenä tuottavuuden, politiikkojen ja kestävän kehityksen ratkaisujen mahdollistajana ja edistäjänä,*
- *tehdään EU:sta maailman johtava **digitaalitalous** ja maailmanlaajuisesti houkutteleva markkina digitalisaatiolle ja digitaalisille palveluille,*
- *parannetaan Euroopan kilpailukykyä ja tuottavuutta investoimalla koulutukseen, jatkuvaan oppimiseen, uudelleen koulutukseen, osaamisen kehittämiseen ja uusiin **taitoihin**, joita tarvitaan digitaalisessa maailmassa, teollisuuden muutoksessa ja ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisessä,*
- *vahvistetaan EU:n kilpailukyvyyn **ulkoista ulottuvuutta** ja hyödynnetään paremmin sisämarkkinoiden tarjoamat mahdollisuudet Euroopan teollisuuden maailmanlaajuisen kilpailukyvyyn parantamiseksi.*

3. Päätelmät

Tuleva komissio on muodostettu niin, että se voi reagoida edellä mainittuihin ja keskusteluissamme käsiteltyihin haasteisiin ja mahdollisuuksiin, joita ovat ilmastonmuutos, teknologiset mahdollisuudet, sosiaalisesti oikeudenmukainen siirtyminen ja uudet kansainväliset kumppanuudet. Puheenjohtajavaltio katsookin, että strategisen ja kunnianhimoisen kestävän kasvun suunnitelman tulisi olla vahvasti esillä uuden komission työohjelmassa, joka liittää ja kokoaa yhteen edellä kuvatut kasvun ja kilpailukyvyyn kannalta tärkeät politiikan alat.

Puheenjohtajavaltio Suomi kehottaa EU:n kilpailukyvyistä, teollisuudesta ja sisämarkkinoista sekä tutkimuksesta vastaavia ministereitä

- esittämään näkemyksensä siitä, miten kestävä kasvua koskevaa yhdenmukaistettua toimintamallia voitaisiin edistää,
 - ottamaan huomioon, että puheenjohtajavaltion selvityksen tärkeimmät viestit olisi sisällytettävä komission viiden seuraavan vuoden työohjelmaan sen keskeisinä osina.
-

VISIO KESTÄVÄN KEHITYKSEN PITKÄN AIKAVÄLIN STRATEGIASTA

Puheenjohtajavaltion selvitys –

kilpailukykyneuvoston 26. ja 27. syyskuuta 2019 pidettävän istunnon valmistelu

Puheenjohtajavaltion selvityksen ala ja tarkoitus

EU tarvitsee kattavan, kunnianhimoisen ja tulevaisuuteen suuntautuneen kasvuohjelman parantaakseen kilpailukykyään maailmanmarkkinoilla ja varmistaakseen, että talouskasvu on kestävää sekä ympäristön että yhteiskunnan kannalta.

Nykyinen EU:n kasvumalli on muutosten edessä. Niitä tuovat esimerkiksi ilmastonmuutos, kova maailmanlaajuinen kilpailu, teknologioiden nopea kehitys ja muuttuminen sekä sellaisten uusien taitojen tarve, joita sopeutuminen teknologisiin ja yhteiskunnallisiin muutoksiin vaatii.

Euroopalla on hyvät mahdollisuudet ja valmiudet tulla johtavaksi globaaliksi toimijaksi näiden muutosten ja kehityskulkujen hallinnassa. Sen vuoksi EU tarvitsee uuden kattavan, kunnianhimoisen ja tulevaisuuteen suuntautuvan kasvuohjelman, joka sisältää tehokkaita keinoja parantaa sen tuottavuutta ja kilpailukykyä maailmanmarkkinoilla ja samalla varmistaa, että talouskasvu on kestävää sekä ympäristön että yhteiskunnan kannalta.

EU:n kasvuohjelman olisi oltava luonteeltaan kokonaisvaltainen ja sisällettävä politiikan painopisteitä sellaisilla politiikan aloilla kuin nykyaikainen teollisuuspolitiikka, sisämarkkinat, tutkimus ja innovointi, digitalisaatio ja osaaminen. Kaikkien näiden kestävä kasvun politiikkojen yhteisenä tavoitteena on onnistunut ja oikeudenmukainen siirtyminen kohti ilmastoneutraalia, kiertoon perustuvaa ja resurssitehokasta taloutta.

Sen vuoksi EU:n tulevan kasvuohjelman olisi perustuttava seuraaviin prioriteetteihin:

- *toteutetaan oikeudenmukainen siirtyminen kohti ilmastoneutraalia **teollisuutta, valmistusteollisuutta ja palvelualaa**, edistetään Euroopan teollisuuden digitalisoinnin uudistamista ja tasoa sekä kehitetään vahvoja maailmanlaajuisia ja eurooppalaisia teollisuuden arvoketjuja,*

- vahvistetaan innovointiymyönteisiä **sisämarkkinoita**, joilla liiketoimintaympäristö on suotuisampi erityisesti pk-yritysten, kasvuyritysten ja palvelujen kannalta, ja selvitetään, miten yritykset varmistavat, että niiden toiminta on ympäristön kannalta ja sosiaalisesti vastuullista,
- tehdään EU:sta maailman johtava **digitaalitalous** ja maailmanlaajuisesti houkutteleva markkina digitalisaatiolle ja digitaalisille palveluille,
- edistetään innovointivetoista siirtymää ja **kunnianhimoista politiikkayhdistelmää**, painotetaan **osaamiseen** tehtäviä investointeja, **tutkimustulosten** leviämistä ja **innovaatioiden** käyttöönottoa ja tunnustetaan tutkimuksen ja innovoinnin merkitys keskeisenä tuottavuuden, politiikkojen ja kestäväen kehityksen ratkaisujen mahdollistajana ja edistäjänä,
- parannetaan Euroopan kilpailukykyä ja tuottavuutta investoimalla koulutukseen, jatkuvaan oppimiseen, uudelleen koulutukseen, osaamisen kehittämiseen ja uusiin **taitoihin**, joita tarvitaan digitaalimaailmassa, teollisuuden muutoksessa ja ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisessä, ja
- vahvistetaan EU:n kilpailukyvyyn **ulkoista ulottuvuutta** ja hyödynnetään paremmin sisämarkkinoiden tarjoamat mahdollisuudet Euroopan teollisuuden maailmanlaajuisen kilpailukyvyyn parantamiseksi.

Mielestämme tämän strategisen ja kunnianhimoisen kestäväen kasvun suunnitelman tulisi olla vahvasti esillä seuraavan komission työohjelmassa.

Puheenjohtajavaltion selvityksen valmistelu on ollut osallistava prosessi, ja jäsenvaltiot ovat esittäneet näkemyksiään monissa eri vaiheissa ja eri foorumeilla, myös poliittisella tasolla. Helsingissä 4. ja 5. heinäkuuta pidetyssä kilpailukykyministerien epävirallisessa kokouksessa ministerit keskustelivat kestävästä kasvusta ja seuraavan komission työohjelman painopisteistä. Tämän jälkeen valmistelua jatkettiin neuvoston sisämarkkina-, teollisuus- ja tutkimustyöryhmässä. Kilpailukykyä ja kasvua käsittelevä korkean tason työryhmä on osallistunut näihin keskusteluihin eri politiikan alojen ja ensisijaisten aiheiden näkökulmasta. Valmistelutyön tulokset on otettu huomioon tämän muistion liitteenä olevassa puheenjohtajavaltion selvityksessä.

Puheenjohtajavaltio Suomi kehottaa seuraavaa komissiota ja tulevia puheenjohtajavaltioita hyödyntämään tämän selvityksen tuloksia ja seuraamaan niitä järjestelmällisesti.

1. Johdanto: Tausta

1. EU:n – jäsenvaltioiden ja uuden Euroopan komission – olisi otettava huomioon kestävän kasvun näkymien tarve. Jotta voitaisiin vastata ihmisten oikeutettuihin huolenaiheisiin, jotka koskevat heidän tulevaisuudennäkymiään, työllisyyttään, turvallisuuttaan ja yleensäkin toimeentuloaan, sekä ympäristökysymyksiin liittyviin huolenaiheisiin, komission työohjelmassa olisi esitettävä kunnianhimoinen kasvuohjelma Euroopalle aikana, jolloin maailmanlaajuinen kilpailu kiristyy ja perinteiset teollisuudenalat, yritykset ja työpaikat käyvät läpi perusteellisia muutoksia.
2. Eurooppa-neuvosto määritteli maaliskuussa 2019 antamissaan päätelmissä¹ etenemistavan: vahva taloudellinen perusta on olennaisen tärkeä Euroopan vaurauden ja kilpailukyvyn sekä sen maailmanpoliittisen roolin kannalta. Nykyinen eurooppalainen kasvumalli ei riitä siihen, että eurooppalaiset yritykset voisivat kilpailla menestyksekkäästi ja laajentua tai ratkaista teknologiseen kehitykseen ja ilmastonmuutokseen liittyviä ongelmia ilman, että tuottavuutta parannetaan merkittävästi.
3. Kilpailukyvyn ja työllisyyden näkökulmasta keskeinen kysymys Euroopalle on seuraava:

Mitä toimenpiteitä EU:n on toteutettava sen varmistamiseksi, että EU:n taloudet ja kansalliset menestyvät globaalissa taloudessa, samalla kun otetaan huomioon teknologian kiihtyvä kehitys sekä sosiaalisen ja ympäristön kestävyiden tarve?

¹ EUCO 1/19. Tulevan kasvupolitiikan prioriteettialoja on käsitelty useissa eri yhteyksissä, kuten kilpailukykyneuvostossa (toukokuu 2019), EU:n uudessa strategisessa ohjelmassa vuosiksi 2019–2024, teollisuusasioita käsittelevän korkean tason pyöreän pöydän ryhmän (Industry 2030) raportissa (kesäkuu 2019), Teollisuuden ystävät -ryhmän julkilausumassa (joulukuu 2018) ja 17 jäsenvaltion kirjeessä, joka koskee sisämarkkinoiden ja digitaalipolitiikan tulevaa kehitystä (helmikuu 2019). Lisäksi kilpailukykyä ja kasvua käsittelevä korkean tason työryhmä on keskustellut aiheesta useiden eri politiikan alojen ja ensisijaisten aiheiden näkökulmasta.

4. EU:n on keskityttävä kaiken kaikkiaan politiikkoihin, jotka edistävät aidosti tuottavuuden kasvua. Niiden tueksi tarvitaan osaamista, tutkimusta ja innovointia. Tuottavuuden parantaminen ja arvonmuodostuksen mahdollistaminen kaikessa talouden toiminnassa on ratkaisevan tärkeää kestäväen kehityksen ja hyvinvoinnin kannalta. Tietoon perustuvien politiikkojen ja innovoinnin vauhti, mittakaava ja laajuus määrittävät yhä enemmän sitä, miten taloudellisen arvon, kestäväen kasvun ja työpaikkojen luomisessa onnistutaan. Keskeisiä ovat uudet teknologiat ja erityisesti teknologioiden innovatiivinen käyttö, tutkimustulosten parempi hyödyntäminen ja niiden nopeampi markkinoille saattamisen. Tämä puolestaan edellyttää strategista keskittymistä uusiin taitoihin, jatkuvaan oppimiseen ja koulutusjärjestelmiin.
5. Ympäristön kestävyuden ja kilpailukyvyn olisi tulevaisuudessa kuljettava käsi kädessä. EU:n olisi pyrittävä siirtymään ilmastoneutraaliin talouteen, jotta se voi saavuttaa vuoden 2030 ilmasto- ja energiatavoitteensa, Pariisin sopimuksen tavoitteet ja Yhdistyneiden kansakuntien kestäväen kehityksen tavoitteet. Tämä on valtava haaste, mutta sitä on syytä pitää myös mahdollisuutena. On tärkeää, että siirtyminen ilmastoneutraaliin yhteiskuntaan tapahtuu oikeudenmukaisesti ja että sosiaaliset ja alueelliset erot otetaan asianmukaisesti huomioon. EU:n olisi helpotettava tätä oikeudenmukaista siirtymää samalla kun se säilyttää ulkoisen kilpailukykyä ja välttää hiilivuotoa, erityisesti niin, että tuetaan ja saadaan liikkeelle investointeja ja innovointia ilmastoneutraaliteettia edistävän teknologian alalla.
6. Koska tutkimus ja innovointi ovat tuottavuuden parantamisen ja ilmastoneutraalin talouden oikeudenmukaisen saavuttamisen kannalta keskeisiä tekijöitä, lisäinvestointeja tutkimukseen, kehitykseen ja innovointiin tarvitaan niin kansallisella kuin EU:n tasolla. Esimerkiksi uudet monialaiset lähestymistavat, digitaalisten ratkaisujen kunnianhimoinen käyttöönotto sekä bio- ja kiertotalousratkaisujen edistäminen, älykkäät energiajärjestelmät ja resurssitehokkuus ovat ratkaisevan tärkeitä sekä ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi että kasvun edistämiseksi. Uusi, kestävä, tietoon perustuva ja innovointivetoinen kasvumalli edellyttää eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA) uudistamista ja uutta poliittista sitoutumista monitasoiseen hallintoon, joka mahdollistaa paremmat yhteydet koulutuksen, tutkimuksen ja innovoinnin välillä.

7. Kestävän kasvun ohjelmassa olisi myös otettava kansalaiset mukaan sekä noudatettava ja edistettävä eurooppalaisia sosiaalisia arvoja ja EU:n perusperiaatteita muun muassa osallistavuuden, alueellisen yhteenkuuluvuuden sekä maantieteellisen ja demografisen jakautumisen osalta. On ratkaisevaa vastata tarpeeseen palauttaa kansalaisten luottamus ja jäsenvaltioiden omavastuullisuus, jotka ovat elintärkeitä EU:n tulevalle kehitykselle. Vastuullinen yritystoiminta on keskeinen tekijä luottamuksen rakentamisessa, ja olisi tutkittava uusia keinoja kannustaa yksityistä sektoria tekemään oma osansa, jotta kasvu voi olla aidosti kestävä.

2. Tarvitaan uusi kokonaisvaltainen EU:n kestävän kasvun ohjelma

8. Strategisen ja kunnianhimoisen kestävän kasvun suunnitelman tulisi olla vahvasti esillä seuraavan komission työohjelmassa, ja siinä olisi kytkettävä toisiinsa asianomaiset politiikanalat. Euroopan poliittisen asialistan on kyettävä vastaamaan nopeasti tapahtuviin sosioekonomisiin, teknologisiin ja markkinoilla tapahtuviin muutoksiin.

9. Ohjelman poliittiset tavoitteet olisi määriteltävä selkeästi (ks. tämän asiakirjan luku 3), ja siinä olisi tehtävä selväksi, että yhdenmety toimintamalli, jossa otetaan huomioon eri politiikanalojen panokset, on tehokkaampi kuin erikseen valitut politiikkatoimet. Lisäksi olisi otettava käyttöön seurantamekanismi, jonka avulla voidaan varmistaa, että kasvuohjelma pannaan järjestelmällisesti täytäntöön ja että sen edistymistä seurataan ja siitä raportoidaan säännöllisesti.

10. EU:n kasvuohjelman täytäntöönpano ja seuranta voisivat perustua pitkälti olemassa oleviin seurantajärjestelmiin ja näiden järjestelmien uudelleenorganisointiin. Voitaisiin myös selvittää, olisiko eurooppalaista ohjausjaksoa tai sen korvaavaa välinettä mahdollista käyttää EU:n kasvuohjelman täytäntöönpanon seurantaan ja voitaisiinko niiden avulla seurata paremmin yhdenmetyjä poliittisia tavoitteita. Seurantaindikaattoreiden kehittämisestä vastaisi edelleen komissio tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.

11. Kasvuohjelman täytäntöönpanon edistymisestä olisi raportoitava säännöllisesti. Näiden raporttien tuloksista voitaisiin keskustella kilpailukykyneuvostossa. Meneillään oleva kilpailukykytilanteen tarkistaminen voitaisiin toteuttaa uudelleen, ja siihen voitaisiin sisällyttää esimerkiksi selvitys kasvuohjelman täytäntöönpanon edistymisestä. Kilpailukykytilanteen tarkistamisen mahdollisesta uusimisesta on keskusteltava perusteellisemmin jäsenvaltioiden ja komission välillä. Myös neuvoston eri kokoonpanojen välinen yhteistyö edistäisi hyödyllisellä tavalla yhdenmukaisen toimintamallin toteuttamista.

3. Keskeiset poliittiset tavoitteet

12. Seuraavan komission tärkeimpiä tavoitteita olisi oltava tuottavuuden lisääminen, arvon luominen sekä sen varmistaminen, että ilmastonutraaliin talouteen siirtymisen tapahtuu tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti. Tätä varten puheenjohtajavaltio on tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa määritellyt EU:n kasvuohjelmalle seuraavat keskeiset poliittiset tavoitteet ja keinot näiden poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Nämä olisi otettava seuraavan komission työohjelman keskiöön. Poliittikkatoimien luettelo ei ole kuitenkaan tyhjentävä.

Toteutetaan oikeudenmukainen siirtyminen kohti ilmastonutraalia teollisuutta, valmistusteollisuutta ja palvelualaa, parannetaan Euroopan teollisuuden uudistamisastetta ja digitalisoinnin tasoa sekä kehitetään vahvoja maailmanlaajuisia ja eurooppalaisia arvoketjuja,

13. Euroopan teollisuuden menestyminen riippuu pitkälti sen kyvystä hyödyntää uusia teknologioita ja liiketoimintamalleja, jotka edistävät digitalisaatiota, ilmastoneutraaliutta sekä resurssien tehokasta ja ympäristöystävällistä käyttöä. Niiden on myös oltava kustannustehokkaita koko elinkaaren ajan ja kyettävä edistämään maailmanlaajuisesti ilmastonmuutoksen hillitsemistä. Ratkaisevaa on se, miten erikokoiset yritykset onnistuvat luomaan ja käyttämään arvoketjuja, jotka vastaavat asiakkaiden tarpeita ja toimivat yli rajojen tai jotka kattavat useamman kuin yhden alan. On myös olennaista, että ne voivat osallistua aktiivisesti innovointiekosysteemeihin ja hyötyä niistä. Tämä edellyttää vahvaa keskittymistä tutkimus- ja innovaatiopolitiikkaan. Uusien teknologioiden kehittäminen ja mukauttaminen edellyttää uudenlaisia taitoja, joita yritysten on kyettävä hyödyntämään. Lisäksi tehokas kilpailu ja hyvin toimivat sisämarkkinat ovat talouskasvun vauhdittumisen ja tuottavuuden kasvun ehdottomia edellytyksiä, samalla kun ne auttavat eurooppalaisia yrityksiä kilpailemaan menestyksekkäästi globaaleilla ja Euroopan markkinoilla ja saavuttamaan johtavan aseman paitsi Euroopassa myös maailmanlaajuisesti, mikä edistää myös strategista riippumattomuutta tulevaisuuteen suuntautuen.
14. EU:n tulevien poliittisten toimintamallien olisi tehokkaammin luotava edellytykset Euroopan teollisuuden ja yritysten uudistumiselle ja mahdollistettava niiden kasvu ja parempi pääsy globaaleille ja Euroopan markkinoille. Samaan aikaan yrityksiin kohdistuu yhä enemmän paineita varmistaa, että niiden toiminta on ympäristön kannalta ja sosiaalisesti vastuullista. EU:n politiikoilla olisi helpotettava tätä kehitystä.
15. Innovointivetoinen kasvu on olennaisen tärkeää tasapuolisten toimintaedellytysten luomiseksi eurooppalaisille yrityksille, jotka voivat sen ansiosta laajentua ja kasvaa nopeasti. Lisäksi on tärkeää varmistaa innovaatiotoiminnan menestyksen kannalta paras mahdollinen ekosysteemi. Innovointiin liittyvän sääntely- ja lainsäädäntökulttuurin laadulla on näin ollen yhä suurempi merkitys EU:n globaalille kilpailukyvyille. Tämä edellyttää myös, että kansallisella tasolla hyväksytään ja toteutetaan kunnianhimoisia uudistuksia.

16. On erittäin tärkeää tukea strategisten arvoketjujen luomista ja kehittämistä ja niiden liittämistä maailmanlaajuisiin arvontuontiverkostoihin. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä siihen, että löydetään keinot sen varmistamiseksi, että eurooppalainen teollisuus ja erityisesti pk-yritykset ja markkina-arvoltaan keskisuuret yritykset (mid-cap) kaikkialla Euroopassa ovat hyvässä kunnossa ja pystyvät luomaan yhteisiä strategisia arvoketjuja. Euroopan olisi liiketoimintaympäristönä varmistettava, että yrityksillä on mahdollisuus laajentua ja maksimoida arvomuodostuksensa ja roolinsa maailmanlaajuisissa arvoketjuissa, jotka kattavat kaikki tuotteen tai palvelun tarjoamiseen liittyvät toiminnot. Nämä toiminnot ulottuvat useisiin eri maihin, ja niihin kuuluvat sekä riippumattomien yritysten väliset suhteet että vaihdanta tietyn yrityksen sisällä. Arvoketjut voivat myös muuttua nopeasti, erityisesti nopean teknisen ja etenkin digitaalisen kehityksen vuoksi.
17. Teollisuus on valmistusteollisuuden palveluistumisen vuoksi yhä riippuvaisempi palveluista. Toisaalta Euroopan palvelumarkkinat tarvitsevat vaurasta eurooppalaista teollisuutta voidakseen kehittyä ja monipuolistua edelleen. Teollisuus- ja sisämarkkinapolitiikkaa olisi sen vuoksi kehitettävä tiiviissä suhteessa toisiinsa, jotta voidaan optimoida kummankin politiikan alan yhteisvaikutukset sekä palvelujen ja teollisuuden yhä suuremman keskinäisen riippuvuuden tarjoamat mahdollisuudet luoda lisäarvoa globaaleissa arvoketjuissa.
18. Tarvitaan seuraavia politiikkatoimia:
- Tuetaan strategisten arvoketjujen kehittämistä esimerkiksi keskeisten digitaalisten, kiertoon perustuvien ja puhtaiden teknologioiden alalla, ja niiden liittämistä arvontuontiverkostoihin, jotta voidaan edistää Euroopan teollisuuden rakennemuutosta. Näissä poliittisissa toimintamalleissa, Euroopan yhteistä etua koskevat tärkeät hankkeet mukaan luettuina, olisi varmistettava edelläkävijäyritysten, uusien toimijoiden ja pk-yritysten yhtäläiset mahdollisuudet. On tärkeää, että tulokset ovat laajemman Euroopan teollisen ekosysteemin käytettävissä.
 - Luodaan sellainen liiketoimintaympäristö, joka stimuloi innovointia ja teknologian käyttöönottoa markkinoiden luomiseksi kustannustehokkaille kestäville ratkaisuille ja kiertotalouden liiketoimintamalleille. Tämä edellyttää johdonmukaista sääntelykehystä sen varmistamiseksi, että teollisuus investoi uusiin teknologioihin, jotta Euroopan teollisuudesta ja yrityksistä voi tulla ilmastonutraalin ja kiertoon perustuvan talouden korvaamattomia toimittajia.

- Vahvistetaan nykyisiä ja kehitetään uusia riittäviä rahoitusvälineitä, joilla tuetaan ilmastoneutraalia teollisuutta ja jotka mahdollistavat innovatiivisten pk-yritysten laajentumisen. Rahoituksen saatavuuden osalta EU:n on lisättävä eurooppalaisten hankkeiden yksityistä rahoitusta erityisesti julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien avulla.
- Luodaan paras mahdollinen ekosysteemi innovointitoimien menestymiselle esimerkiksi hyödyntämällä täysimääräisesti teollis- ja tekijänoikeuksia koskevaa politiikkaa. Ottaen huomioon uusi taloudellinen ja tekninen kehitys tarvitaan teollis- ja tekijänoikeuksia koskeva laaja-alainen strateginen toimintamalli, jotta voidaan varmistaa teollis- ja tekijänoikeuksien älykäs käyttö yrityksissä ja innovaatioyhteisössä. Jatkuvat investoinnit avoimiin standardeihin ovat tarpeen, jotta voidaan luoda kaikkien saatavilla olevia globaaleja arvoketjuja ja erityisesti jotta pk-yritykset voivat osallistua arvonmuodostukseen ja Eurooppa voi säilyttää johtavan asemansa digitaalisen teknologian kriittisillä aloilla, samalla kun varmistetaan hyvin toimiva eurooppalainen lupajärjestelmä.
- Varmistetaan, että Euroopan laajuisille markkinoille on ominaista tehokas kilpailu. Kun EU:n kilpailusääntöjen noudattamista valvotaan yksittäisissä tapauksissa, tämän on kuitenkin perustuttava oikeaan käsitykseen kyseisten markkinoiden toiminnasta.
- Parannetaan esimerkiksi yritystukiorganisaatioiden, kuten klusterien tai digitaali-innovointikeskittymien, avulla pk-yritysten mahdollisuuksia laajentaa toimintaansa kaikilla Euroopan alueilla sekä niiden mahdollisuuksia saada rahoitusta. On myös tärkeää edistää niiden digitalisaatiota ja taitojen kehittämistä.
- Selvitetään, miten yritykset varmistavat, että niiden toiminta on ympäristön kannalta ja sosiaalisesti vastuullista tavalla, josta syntyy kilpailuetua.

Vahvistetaan innovointiymönteisiä sisämarkkinoita, joilla liiketoimintaympäristö on suotuisampi EU:ssa erityisesti pk-yritysten, kasvuyritysten ja palvelujen kannalta, ja selvitetään, miten yritykset varmistavat, että niiden toiminta on ympäristön kannalta ja sosiaalisesti vastuullista,

19. Sisämarkkinoiden edistyminen on olennainen edellytys sille, että Euroopan teollisuudelle ja yrityksille luodaan aidosti tasapuoliset toimintaedellytykset ja että ne voivat laajentaa toimintaansa ja että uudet yritykset ja liiketoimintamallit voivat kehittyä nopeasti. Sisämarkkinoiden tulisi olla oikeudenmukaisia, digiaikaan soveltuvia ja tukea siirtymistä ilmaston kannalta neutraaliin talouteen.
20. Sisämarkkinoiden painopisteet ovat palvelujen ja tavaroiden markkinoiden kehittäminen edelleen tosiasioiden ja tarpeiden sekä neuvoston 27. toukokuuta 2019 antamien päätelmien pohjalta ja nykyisten sisämarkkinasääntöjen parempi täytäntöönpano, soveltaminen ja noudattamisen valvonta.
21. Valmistusteollisuuden arvonluontiverkostot ovat muuttuneet perusteellisesti, sillä palveluistuminen on arvonmuodostuksen kannalta yhä tärkeämpää näissä verkostoissa. Johtavista maailmanlaajuisista valmistajista on tullut myös palveluntarjoajia. Tämä muutos perustuu yhä enemmän digitaalitalouteen, esimerkiksi alustoihin. Palvelujen ja erityisesti digitaalisten palvelujen alalla on valtavat kasvumahdollisuudet, ja nämä mahdollisuudet on saatava hyödynnettyä. Euroopan olisikin luotava todelliset palvelumarkkinat, jotta eurooppalaiset yritykset, erityisesti pk- ja mid-cap-yritykset, voivat laajentaa toimintaansa ja kehittyä maailmanlaajuisiksi johtajiksi. Koska teollisuuden arvoketjut ovat erittäin riippuvaisia palveluista ja erityisesti digitaalisista palveluista, on tarpeen poistaa jäljellä olevat rajatylittävät esteet ja estää uusien esteiden syntyminen ja pirstoutumisen vaara. Jotta tämä olisi mahdollista, perusteellisen alakohtaisen analyysin avulla voitaisiin toteuttaa räätälöityjä ja entistä käyttäjäkeskeisempiä politiikkatoimia. Jäsenvaltioiden olisi tältä pohjalta myös sitouduttava parantamaan suorituksiaan palvelurajoitusten vähentämiseksi siten, että samalla varmistetaan korkeat laatuvaatimukset ja kuluttajansuoja.
22. Sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta on ratkaisevaa, että sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpano, soveltaminen ja noudattamisen valvonta tapahtuu tehokkaasti ja yhtenäisesti. Tehokas noudattamisen valvonta ja täytäntöönpano edellyttävät vahvaa poliittista sitoutumista ja avoimuuden lisäämistä. Sen vuoksi tarvitaan pitkän aikavälin toimintasuunnitelma sisämarkkinasääntöjen panemiseksi täytäntöön ja noudattamisen valvomiseksi paremmin, kuten maaliskuussa 2019 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä todetaan. Lisäksi kilpailukykyneuvoston 27. toukokuuta 2019 antamissa päätelmissä kehoitetaan komissiota esittämään tilanneselvitys voimassa olevan lainsäädännön täytäntöönpanosta, soveltamisesta ja noudattamisen valvonnasta mainituissa neuvoston päätelmissä esitetyllä tavalla.

23. EU:n olisi noudatettava tulevaisuuteen suuntautuvaa sisämarkkinapolitiikkaa nopeasti kehittyvänä digitaaliaikana ja asetettava tavoitteeksi, että Euroopasta tulee maailman johtava digitaalitalous. Tulevilla politiikoilla olisi sen vuoksi luotava tasapuoliset toimintaedellytykset yrityksille, lisättävä niiden kykyä kilpailla ja olla tuottavia ja autettava huolehtimaan digitaalisten teknologioiden ja ratkaisujen nopeammasta levittämisestä ja paremmasta omaksumisesta.
24. Sisämarkkinoiden lujittaminen ja edellytysten luominen kestäväälle kasvulle edellyttää vankkaa ja mahdollistavaa sääntely-ympäristöä, joka edistää innovointia, kilpailukykyä, työllisyyttä ja kansalaisten hyvinvointia ja jossa otetaan huomioon myös pk-yritysten tarpeet. Kaikkien paremman sääntelyn periaatteiden ja välineiden, erityisesti niiden, jotka edistävät kestävyyttä ja innovointia, päättäväinen käyttö on edellytys tulevaisuudenkestävämmän, markkinalähtöisemmän ja näyttöön perustuvamman sääntely-ympäristön luomiselle kestäväää kasvua varten. On tärkeää jatkaa järjestelmällisiä ja kunnianhimoisia toimia sääntelyn parantamiseksi ja sääntely-ympäristön toimivuuden parantamiseksi tämän lähtökohdan ja tehtyjen sitoumusten pohjalta.
25. Tarvitaan seuraavia politiikkatoimia:
- Syvennetään sisämarkkinoiden jäljellä olevien esteiden analysointia, kuten maaliskuussa 2019 kokoontunut Eurooppa-neuvosto edellytti, ja koordinoidaan tarvittavia toimia asianmukaisten sääntely- tai muiden ratkaisujen löytämiseksi.
 - Tehdään perusteellisia, etenkin palveluihin liittyviä alakohtaisia analyyseja, jotka mahdollistavat räätälöidyt ja käyttäjäkeskeisemmät politiikkatoimet, ja kartoitetaan yrittäjien kokemia mahdollisuuksia ja esteitä.
 - Huolehditaan yrityksille ja erityisesti pk-yrityksille tarkoitettujen digitaalisten ja muiden teknologioiden ja ratkaisujen nopeammasta levittämisestä ja paremmasta omaksumisesta.

- Hyväksytään pitkän aikavälin toimintasuunnitelma sisämarkkinasääntöjen panemiseksi täytäntöön ja noudattamisen valvomiseksi paremmin, kuten kilpailukykyneuvosto pyysi toukokuussa 2019, ja vahvistetaan kansallisia ja EU:n valmiuksia panna säännöt täytäntöön ja valvoa niiden noudattamista sekä hyödyntämällä nykyisiä välineitä että harkitsemalla mahdollisia rakenteellisia tai hallinnollisia ratkaisuja. Edellä mainittuun toimintasuunnitelmaan olisi yhdistettävä säännöllisiä selvityksiä sisämarkkinoiden toiminnan nykytilasta.
- Tehostetaan kansallisten viranomaisten välistä yhteistyötä, jotta voidaan varmistaa voimassa olevien EU:n sääntöjen yhdenmukainen soveltaminen ja noudattamisen valvonta. Komissio voi antaa tähän merkittävän panoksen tarjoamalla nykyaikaisia välineitä kansallisten viranomaisten väliseen tietojenvaihtoon ja verkostojen luomiseen.
- Varmistetaan standardointijärjestelmän tehokas käyttö Euroopan teollisuuden ja yritysten innovoinnin ja maailmanlaajuisen kilpailukykyyn tukemiseksi.
- Vahvistetaan EU:n sääntelyn kilpailukykyä paremman sääntelyn periaatteiden mukaisesti pyrkimällä selkeämpiin ja yksinkertaisempiin EU:n sääntöihin, jotka eivät aiheuta tarpeetonta sääntelytaakkaa Euroopan yrityksille ja kansalaisille.

Tehdään EU:sta maailman johtava digitaalitalous ja maailmanlaajuisesti houkutteleva ja skaalattavissa oleva markkina digitalisaatiolle ja digitaalisille palveluille

26. Maailmanlaajuinen kilpailu on nykyään kovaa, joten Euroopan on taattava eurooppalaisille yrityksille suotuisa toimintaympäristö, jotta ne voivat kilpailla globaalien toimijoiden kanssa. Sen vuoksi on tärkeää omaksua talouden ja yhteiskunnan kiihtyvä digitalisaatiokehitys, joka tarjoaa uusia mahdollisuuksia mutta ja luo myös uusia haasteita. EU:n olisi hyväksyttävä politiikkoja, joilla edistetään digitaalisten teknologioiden ja ratkaisujen nopeaa käyttöönottoa yhteiskunnassa ja taloudessa ja erityisesti pk-yrityksissä.

27. Digitalisaatio ja tekoäly, data- ja alustatalous ovat Euroopan tuottavuuden, kasvun, vaurauden ja työllisyyden keskeisiä vauhdittajia maailmanlaajuisesti. Sen vuoksi Eurooppa tarvitsee johdonmukaisen digitaalipolitiikan, joka mahdollistaa rajat ylittävän innovoinnin, kilpailukyvyn ja keskeisten teknologioiden käyttöönoton, niin että eurooppalaiset yritykset voivat kasvaa ja kilpailla maailmanlaajuisesti.
28. Siirtyminen kohti ilmastoneutraaliutta vaikuttaa kaikkeen teollisuuteen ja edellyttää merkittävää uudelleenorganisointia. On ratkaisevan tärkeää varmistaa, että tämä tarvittava siirtyminen ja uudelleenorganisointi toteutetaan oikeudenmukaisella tavalla. Kierto- ja uudelleenorganisointiperustuvilla ja ilmastoystävällisillä ratkaisuilla, jotka pohjautuvat digitaalisiin teknologioihin, ja erityisesti datan paremmalle käytölle on nopeasti kasvavat potentiaaliset markkinat maailmanlaajuisesti. Digitaali- ja kiertoratkaisut voivat vähentää liiketoimintakustannuksia ja parantaa teollisuuden prosessien ja arvoketjujen energia- ja materiaalitehokkuutta. EU:n tulevilla toimintamalleilla olisi edistettävä mahdollistavien keskeisten teknologioiden ja palvelujen kehittämistä ja käyttöönottoa sekä eurooppalaisten yritysten prosessien ja arvoketjujen uudelleenorganisointia, jotta EU voisi laajentaa ja hyödyntää kilpailuetuaan vihreissä ratkaisuissa.
29. Eurooppalaisten yritysten olisi omaksuttava keskeinen rooli uusien alustojen ympärille syntyvissä ekosysteemeissä ja pyrittävä olemaan houkuttelevia kumppaneita globaaleille yrityksille. Jotta voidaan vahvistaa Euroopan teollisuutta ja avaruutta koskevien tietojen ekosysteemejä, Euroopan komission olisi jatkettava sellaisten mekanismien käyttöönottoa, jotka rohkaisevat ja kannustavat tietojen jakamiseen, yhteiskäyttöön ja kokoamiseen.
30. On myös tarpeen luoda yrityksille ja yrittäjille kannustimia tiedon jakamiseen. Yksi tulevaisuuden avaintekijöistä on ihmisten luottamus digitaalisiin alustoihin ja niiden tietoturvaan. Parempi kyberturvallisuus on ratkaiseva tekijä rakennettaessa yritysten ja kansalaisten luottamusta digitaalisiin ratkaisuihin.
31. Tekoäly ja automaatio ovat keskeisiä välineitä, joilla voidaan parantaa EU:n kilpailukykyä osana maailmanlaajuisesta datataloutta. Esineiden internet, tekoäly ja muut kehittyvät teknologiat luovat Euroopan teollisuudelle uusia kasvumahdollisuuksia.

32. Tarvitaan seuraavia politiikkatoimia:

- Kehitetään kattava etenemissuunnitelma datan sääntelylle sekä datan oikeudenmukaiselle ja innovatiiviselle käytölle ja uudelleenkäytölle (mukaan lukien yksityisyyden suojaa koskevat säännöt, käyttöoikeudet, yhteentoimivuus, liitettävyys, jakaminen ja omistajuus sekä etiikka ja koskemattomuus).
- Laaditaan datan oikeudenmukaista ja laillista vaihtoa ja käyttöä koskevat Euroopan unionin suuntaviivat ja annetaan käyttäjille välineet, joiden avulla he voivat valvoa tietojensa käyttöä ja päästä tietoihinsa ja siirtää niitä turvallisesti eri palveluntarjoajille.
- Pyritään siihen, että EU:sta ja eurooppalaisista yrityksistä tulee merkittäviä tekoälyn kehittäjiä ja omaksujia varmistamalla, että tekoälyä koskeva eurooppalainen perus- ja soveltava tutkimus on kilpailukykyisellä tasolla suhteessa muihin johtaviin alueisiin.
- Korostetaan, että tekoälyn inhimillisten ja eettisten vaikutusten osalta tarvitaan eurooppalaista toimintamallia. Tehdään EU:sta edelläkävijä ja roolimalli tekoälyn etiikan alalla. Pidetään yllä etiikkaa ja luottamusta kilpailuetuna luomalla kannustimia ja mekanismeja eurooppalaisille yrityksille, tutkimukselle ja innovoinnille, jotta voidaan varmistaa ihmisen suorittama valvonta ja avoimuus (esimerkiksi jäljitettävyys, selitettävyys, tulkittavuus) tekoälyn tarjoamissa päätöksissä ja ratkaisuisissa. Lisäksi voitaisiin laatia ohjeita, joilla tuetaan alakohtaista käytännön täytäntöönpanoa.
- Jotta voidaan vahvistaa Euroopan teollisuutta ja avaruutta koskevien tietojen ekosysteemejä, Euroopan komission olisi jatkettava sellaisten mekanismien käyttöönottoa, jotka rohkaisevat ja kannustavat tietojen jakamiseen, yhteiskäyttöön ja kokoamiseen.
- Arvioidaan, onko EU:n kilpailukehys tarkoituksenmukainen, niin että sen avulla voidaan puuttua kilpailunvastaisiin käytäntöihin alusta- ja datataloudessa, ja varmistetaan, että EU:n kilpailusääntöjen noudattamisen valvonta yksittäisissä tapauksissa perustuu oikeaan käsitykseen merkityksellisten markkinoiden toiminnasta.

- Kannustetaan Euroopan kansalaisia luottamaan digitalisoituvaan yhteiskuntaan tarjoamalla ratkaisuja sellaisilla aloilla kuin algoritmien läpinäkyvyys ja ihmiskeskeinen tiedonhallinta, mitä tukee yleisen tietosuoja-asetuksen tehokas täytäntöönpano.

Edistetään innovointivetoista siirtymää ja kunnianhimoista politiikkayhdistelmää, painotetaan osaamiseen tehtäviä investointeja, tutkimustulosten leviämistä ja innovaatioiden käyttöönottoa ja tunnustetaan tutkimuksen ja innovoinnin merkitys keskeisenä tuottavuuden, politiikkojen ja kestävän kehityksen ratkaisujen mahdollistajana ja edistäjänä

33. Tutkimus- ja innovointipolitiikka edistää kestävän kasvun ohjelmaa horisontaalisesti ja koko järjestelmän kannalta. Tällä uudella tietoon ja innovointiin perustuvalla kestävän kasvun mallilla olisi edistettävä talouden avoimuutta ja innovaatioystävällisiä markkinoita sellaisen kunnianhimoisen politiikkayhdistelmän avulla, johon kuuluu huomattavasti korkeampi tutkimukseen ja innovointiin tehtävien innovointien taso ja teollisuuden uudistaminen sekä innovatiivisten julkisten hankintojen käytön lisääminen. Nämä markkinat ovat avainasemassa, kun pyritään kannustamaan teollisuutta ja yrityksiä omaksumaan tutkimustuloksia ja ottamaan nopeasti käyttöön disruptiivisia innovaatioita kustannustehokkaasti, esimerkiksi digitaalisissa, ilmastoneutraaleissa ja resurssitehokkaissa teknologioissa. Horisontti Eurooppa on EU:n keskeinen ohjelma näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
34. EU:n olisi edistettävä koordinoituja tutkimus- ja innovointitoimia ja asetettava selkeä tehtävälähtöinen suunta investoinneille, jotta voidaan helpottaa ja edistää ilmastoneutraaliuteen siirtymistä koskevia ratkaisuja ja hyödyntää digitalisaation tarjoamat edut. Tässä yhteydessä strategisten arvoketjujen edistäminen EU:n teollisuuden aseman ja ainutlaatuisen arvolupauksen kehittämiseksi ja turvaamiseksi maailmanlaajuisesti sekä nousevilla että strategisesti tärkeillä aloilla on keskeinen prosessi tutkimus-, innovaatio- ja teollisuuspolitiikan rajapinnassa.
35. Lisäksi sen varmistaminen, että uudet tulokkaat ovat teknologianeutraaleja ja suhtautuvat avoimesti uusiin ja innovatiivisiin toimintatapoihin ja liiketoimintamalleihin, vahvistaa Euroopan talouden häiriönsietokykyä ja ketteryyttä. Tutkimus tarjoaa vankan tietopohjan tulevalle innovoinnille, ja julkisen ja yksityisen sektorin tutkimus- ja innovointiyhteistyö eri muodoissaan vauhdittaa alan uudistumista. Avoin tiedepolitiikka puolestaan tarjoaa tuleville eurooppalaisille innovaatioille mahdollisuuksia tulla esiin tietopohjaan tehtyjen investointien myötä ja lisätä luovuutta ja kykyä vastata yhteiskunnallisiin haasteisiin tutkimuksen ja innovoinnin alalla.

36. Kun on kehitetty ja otettu käyttöön huipputeknologiaa, eurooppalaista strategista infrastruktuuria ja kapasiteettia sekä julkiseen ja yksityiseen käyttöön tarkoitettuja merkittäviä tietokokonaisuuksia, avaruusteknologiasta on tullut tulevan kestävä kasvun keskeinen mahdollistaja ja perusta ilmaston ja luonnonvarojen käytön seurannalle. Avaruus pohjaisten ratkaisujen potentiaali eri aloilla ja uudessa avaruustaloudessa on jo lähtökohtaisesti maailmanlaajuinen.
37. Meidän on koordinoitava teollisuus-, digitaali- ja osaamispolitiikkamme tiiviisti ja varmistettava näin, että eurooppalainen tekoälyä koskeva perus- ja soveltava tutkimus on kilpailukykyistä muiden johtavien maiden kanssa. Tekoälyn ja muiden kehitteillä olevien teknologioiden, kuten lohkoketjun, kvanttilaskennan ja aivojen ja koneen välisten käyttöliittymien välinen yhteys sekä EU:n tasolla jo toteutetut toimet olisi tunnustettava, ja niitä olisi hyödynnettävä, jotta yhdenmukaisia toimintamallia voidaan viedä nopeasti eteenpäin. Tähän sisältyy Euroopan tekoälyvalmiuksien parantaminen ja digitaalitekniikan käyttöönoton edistäminen muun muassa Euroopan teollisuuden ja palvelualan yritysten keskuudessa samalla kun puututaan eettisiin ja turvallisuutta koskeviin huolenaiheisiin.
38. Jotta voidaan hyödyntää uusien teknologioiden tarjoamat mahdollisuudet, sekä yhteiskuntien että yritysten olisi investoitava työntekijöiden ja tutkijoiden koulutukseen, osaamisen kehittämiseen ja uudelleen koulutukseen kaikissa vaiheissa, mikä edistää työvoiman liikkuvuutta ja synnyttää innovaatioita, jotka täydentävät ihmistyövoimaa.
39. Rahoituksen saatavuus on ratkaiseva tekijä pk-yritysten toiminnan laajentamisessa, ja tätä kysymystä olisi käsiteltävä asianmukaisesti EU:n tasolla. EU:n olisi edelleen kehitettävä eurooppalaisia pääomamarkkinoita ja julkisia rahoitusmekanismeja yhdenmukaisesti, jotta EU:n varoja voitaisiin yhdistää järkevästi yksityisten rahoituslähteiden kanssa ja edistää näin sellaisten eurooppalaisten yritysten uudistumista ja tehokasta skaalautumista, joilla on vahvaa kasvupotentiaali. Tätä varten Euroopan pääomamarkkinoita olisi edelleen vahvistettava, jotta voidaan tarjota sopivia ratkaisuja erilaisiin rahoitustarpeisiin. Tässä yhteydessä ja kansallisia aloitteita täydentäen on tärkeää vahvistaa nopeasti Euroopan innovaationeuvostoa läpimurto- ja etenkin disruptiivisten innovaatioiden tunnistamiseksi ja skaalaamiseksi kiinnittäen erityistä huomiota pk-yrityksiin.

40. Tarvitaan seuraavia politiikkatoimia:

- Lisätään investointeja tutkimukseen ja innovointiin, jotta voidaan saavuttaa kolmen prosentin tavoite suhteessa BKT:hen siten, että se käynnistää yksityisiä investointeja ja kiinnostaa kaikkia sidosryhmiä.
- Sisällytetään tutkimus- ja innovaatiopolitiikka kiinteäksi monialaiseksi osaksi Euroopan kestävän kasvun politiikkaa, jonka tukena on vahvistettu Horisontti Eurooppa - puiteohjelma. Tämä edellyttää eri alojen välistä sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin.
- Integroidaan innovointivetoinen ja todellinen muutosnäkökulma julkisiin politiikkoihin (esim. terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut, ilmastonmuutos, energia, liikenne), jotta voidaan parantaa kykyä vastata haasteisiin, jotka ovat usein luonteeltaan monialaisia.
- Edistetään laajempia järjestelmien muutoksia, myös suunnittelemalla uudenlaisia politiikkoja ja välineitä ja yhdistämällä niitä uudeksi politiikkayhdistelmäksi. Uusia välineitä ovat esimerkiksi innovaatiomyönteinen lainsäädäntö ja sellaisten välineiden kehittäminen, joilla edistetään kokeilua, kuten koeympäristöt ja pilotti-infrastruktuurin testiympäristöt.
- Kehitetään eurooppalaisia pääomamarkkinoita ja julkisia rahoitusmekanismeja yhdennetysti, jotta EU:n varoja voitaisiin yhdistää järkevästi yksityisten rahoituslähteiden kanssa ja edistää näin sellaisten eurooppalaisten yritysten uudistumista ja tehokasta skaalautumista, joilla on vahvaa kasvupotentiaali.
- Selkeän tehtävälähtöisen suunnan lisääminen EU-rahoitukseen helpottaa teollisuuden uudistamista ja ilmastoneutraaliuteen siirtymistä koskevien ratkaisujen edistämistä.

Parannetaan Euroopan kilpailukykyä ja tuottavuutta investoimalla koulutukseen, jatkuvaan oppimiseen, uudelleen koulutukseen, osaamisen kehittämiseen ja uusiin taitoihin, joita tarvitaan digitaalimaailmassa, teollisuuden muutoksessa ja ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisessä

41. Jotta voidaan vastata EU:n kohtaamiin haasteisiin, jotka liittyvät työelämän muutoksiin, digitalisaatioon ja ilmastonmuutokseen, tarvitaan uusia taitoja ja entistä strategisempaa ja koordinoitumpaa eurooppalaista toimintamallia jatkuvan oppimisen alalla. Jatkuva oppiminen lisää kasvua ja kilpailukykyä esimerkiksi tukemalla EU:n kykyä luoda innovaatioita. Sen ansiosta kansalaiset voivat myös osallistua digitaaliseen ja tekniseen kehitykseen, mikä lisää kaikkien ihmisten elinikäistä osallisuutta, yhdenvertaisuutta, selviytymiskykyä ja hyvinvointia. Sekä perustaidot että erityinen asiantuntemus olisi otettava huomioon. Tämä liittyy myös "hyvinvointitalouden" käsitteeseen, joka perustuu sen tunnustamiseen, että kansalaisten hyvinvointi edistää talouskasvua ja päinvastoin.
42. Uudenlaisten taitojen ja valmiuksien tuleviin tarpeisiin vastaamiseksi osaamisen kehittämistä on edistettävä järjestelmällisesti sekä EU:n että jäsenvaltioiden tasolla. Tärkeitä ovat myös tavat käsitellä koulutus- ja tutkimusjärjestelmien ja yrityssektorin välistä yhteistyötä. Lisäksi tarvitaan entistä joustavampia työhön liittyviä tapoja lähestyä Euroopan työvoiman uudelleenkoulutusta ja osaamisen kehittämistä, jotta voidaan täyttää digiajan ja meneillään olevan teollinen muutoksen asettamat vaatimukset. Tämä koskee kaikkia aloja ja kaikkia tasoja. EU:n olisi jatkossakin tuettava aktiivisesti hankkeita, kuten eurooppalaista koulutusalueita, jolla pyritään poistamaan esteitä toisessa EU:n jäsenvaltiossa opiskelemiselta, sekä jäsenvaltioiden kansallisia toimia tulevaisuusuteen suuntautuvien jatkuvan oppimisen ja koulutuksen järjestelmien parantamiseksi.
43. Digitaalisten ratkaisujen ansiosta ihmiset käyvät enemmän töissä yli rajojen. Tämä lisää työvoiman liikkuvuutta ja tuottavuutta laajentamalla osaamis pohjaa. Tämä edellyttää samaan aikaan oikeudenmukaista ja tasapainoista liikkuvuutta ja hyviä käytäntöjä, joilla autetaan ulkomaalaisia työntekijöitä ja heidän perheitään kotoutumaan eri jäsenvaltioihin.
44. Tarvitaan seuraavia politiikkatoimia:
- Kehitetään osaamiseen investoimista käsittelevä kattava, strateginen ja voimaannuttava eurooppalainen toimintamalli (uusi osaamisohjelma Euroopalle) kaikkia kansalaisia ja kaikkia elämänvaiheita varten asettaen tavoitteeksi jatkuvaa oppimista koskeva eurooppalainen strategia.

- Varmistetaan tämän strategian täytäntöönpano siten, että siihen sisällytetään eurooppalaiset sosiaaliset arvot ja että se hyödyttää kansalaisia ja yrityksiä. Tässä strategiassa olisi myös otettava tasapainoisella tavalla huomioon digitaalinen ja teollisen muutos ja vaikutukset, joita aiheutuu oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliin talouteen, sekä näiden vaikutus työmarkkinoihin.
- Tuetaan jäsenvaltioita niiden jatkuvaa oppimista, uudelleen koulutusta ja osaamisen kehittämistä koskevissa toimissa ja tiivistetään koulutuksen, tutkimuksen ja yrityssektorin välistä yhteistyötä.
- Tutkitaan tapoja ottaa käyttöön Euroopan tason aloitteita, joilla helpotetaan investointeja jatkuvaan oppimiseen, julkisen ja yksityisen sektorin välinen yhteistyö mukaan lukien.

Vahvistetaan EU:n kilpailukyvyyn ulkoista ulottuvuutta ja hyödynnetään paremmin sisämarkkinoiden tarjoamat mahdollisuudet Euroopan teollisuuden maailmanlaajuisen kilpailukyvyyn parantamiseksi

45. EU:n olisi jatkossakin pyrittävä huolehtimaan omista eduistaan ja tuotava esiin arvojaan, kuten maailmankaupan avoimuutta ja globaalisti tasapuolisia toimintaedellytyksiä, jotta se voi edistää Euroopan kansalaisten menestymistä ja auttaa yrityksiä ja teollisuutta hyödyntämään täysimääräisesti globaaleja arvoketjuja. Avoimen kauppapolitiikan vahvistaminen on erityisen tärkeää nykyisissä olosuhteissa, joissa kansainvälinen kauppajärjestelmä ja avoimen maailmankaupan hyödyt ovat yhä enemmän uhattuina. EU:n olisi pidettävä edelleen yllä avoimuutta ja monenvälistä sääntöihin perustuvaa kauppajärjestelmää. Samaan aikaan EU:n on osallistuttava aktiivisesti kolmansien maiden kanssa käytäviin monen- ja kahdenvälisiin neuvotteluihin turvatakseen tavaroiden, palvelujen ja investointien pääsyn markkinoille ja päästäkseen julkisten hankintojen markkinoille.

46. Valtiontuet ja muut kauppaa rajoittavat toimenpiteet voivat vääristää markkinoita ja vahingoittaa eurooppalaisia yrityksiä luomalla epäreiluja etuja EU:n ulkopuolisille yrityksille. Tällaisiin toimenpiteisiin olisi puututtava hyödyntämällä kansainvälisissä neuvotteluissa käytettävissä olevia kauppapolitiikan välineitä, riitojenratkaisumenettelyjä ja tarvittaessa tasoitustoimenpiteiden kaltaisia välineitä. WTO:n uudistamista olisi myös jatkettava avoimuuden lisäämiseksi, kaupan esteiden poistamiseksi ja monenvälisen oikeusperustan päivittämiseksi, jotta se vastaisi kansainvälisen kaupan nykyisiin haasteisiin. Tämä merkitsisi WTO:n nykyisen sopimuskehityksen tarkistamista ja uusien oikeudellisten järjestelmien lisäämistä sellaisille aloille kuin sähköiseen kaupankäynti ja siirtyminen ilmaston kannalta neutraaliin talouteen.
47. Tarvitaan seuraavia politiikkatoimia:
- Tuetaan monenvälisillä foorumeilla kunnianhimoista toimintamallia ja jatketaan WTO:n uudistamista avoimuuden lisäämiseksi, kaupan esteiden poistamiseksi, riitojenratkaisujärjestelmän toiminnan varmistamiseksi ja monenvälisen sääntökirjan päivittämiseksi, jotta se vastaisi kansainvälisen kaupan nykyisiin haasteisiin, joita ovat esimerkiksi sähköinen kaupankäynti, tietojen vapaa liikkuvuus ja siirtyminen ilmaston kannalta neutraaliin talouteen.
 - Puututaan järjestelmällisesti hyvän kauppatavan vastaisiin käytäntöihin ja edistetään ennakoivasti EU:n omia etuja ja arvoja, edistetään sähköistä kaupankäyntiä kauppasopimusten avulla ja kauppasopimuksissa ja varmistetaan tietojen vapaa liikkuvuus.
 - Varmistetaan, että EU:n kilpailukehys on uuden teknisen kehityksen kannalta tarkoituksenmukainen. Päivitysten on kuitenkin perustuttava selkeisiin tosiseikkoihin ja näyttöön samalla kun varmistetaan tehokas kilpailu markkinoilla. Sellaisten talouden toimijoiden kilpailunvastaiseen (syrjivään) toimintaan, joille kolmannet maat ovat myöntäneet valtiontukea, olisi puututtava tehokkailla kansainvälisillä tukisäännöillä ja äskettäin uudistettujen kaupan suojatoimien asianmukaisella käytöllä.
 - Jatketaan kauppaja- ja investointineuvottelujen käyttöä markkinoille pääsyn parantamiseksi ja EU:n normien, sääntelyvaatimusten ja arvojen edistämiseksi ulkomailla. Johtavana periaatteena olisi pidettävä kestävyyttä kaikissa eri muodoissaan (taloudellinen, sosiaalinen ja ympäristön kestävyys).